

HIDRAVLIČNE KOMPONENTE IN SISTEMI

UČNI NAČRT PREDMETA/COURSE SYLLABUS

Predmet:	Hidravlične komponente in sistemi
Course title:	Hydraulic components and systems
Članica nosilka/UL Member:	UL FS

Študijski programi in stopnja	Študijska smer	Letnik	Semestri	Izbirnost
Strojništvo - Razvojno raziskovalni program, druga stopnja, magistrski	Konstruiranje (smer)	2. letnik	1. semester	obvezni

Univerzitetna koda predmeta/University course code:	0566883
Koda učne enote na članici/UL Member course code:	6030-M

Predavanja /Lectures	Seminar /Seminar	Vaje /Tutorials	Klinične vaje /Clinical tutorials	Druge oblike študija /Other forms of study	Samostojno delo /Individual student work	ECTS
30		30			65	5

Nosilec predmeta/Lecturer:	Franc Majdič
-----------------------------------	--------------

Izvajalci predavanj:	
Izvajalci seminarjev:	
Izvajalci vaj:	
Izvajalci kliničnih vaj:	
Izvajalci drugih oblik:	
Izvajalci praktičnega usposabljanja:	

Vrsta predmeta/Course	Obvezni strokovni predmet na smeri Konstruiranje, ki je
------------------------------	---

type:

izbirni strokovni predmet na ostalih smereh./Compulsory specialised course in the study of Design Engineering, which is an elective specialised course in other fields of study.

Jeziki/Languages:

Predavanja/Lectures:	Slovenščina
Vaje/Tutorial:	Slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:**Prerequisites:**

Izpolnjevanje pogojev za vpis v Magistrski študijski program II. stopnje Strojništvo - Razvojno raziskovalni program.

Meeting the enrollment conditions for the Master's study programme of Mechanical Engineering - Research and Development program.

Vsebina:**Content (Syllabus outline):**

1. Prehodni pojavi v hidravličnih sistemih:
 - hidravlični udar,
 - pogoji,
 - preračuni,
 - meritve,
 - vplivni parametri.
2. Hidrostatični pogoni v zaprtem tokokrogu:
 - vrste vezav hidravličnih pogonov,
 - komponente,
 - lastnosti,
 - preračuni,
 - izbor ustreznih hidravličnih component.
3. Hidravlično krmiljenje smeri vožnje mobilnih strojev:
 - vrste hidravličnih volanskih sistemov,
 - značilnosti,
 - preračuni,
 - izbor ustreznih hidravličnih component.
4. Napredno krmiljenje in regulacija črpalk s spremenljivo iztisnino:
 - krmiljenje/regulacija z enojnim in dvojnim tlačnim kompenzatorjem,

1. Transient phenomena in hydraulic systems:
 - hydraulic pressure shock,
 - conditions,
 - calculations,
 - measurements,
 - influence parameters.
2. Hydrostatic actuators in a closed circuit:
 - types of hydraulic drive circuits,
 - components,
 - properties,
 - calculations,
 - selection of suitable hydraulic components.
3. Hydraulic control of the direction of travel of mobile machines:
 - types of hydraulic steering systems,
 - characteristics,
 - calculations,
 - selection of suitable hydraulic components.
4. Advanced control and regulation of variable displacement pumps:
 - control / regulation with single and double pressure compensators,

<ul style="list-style-type: none"> - električno razbremenjevanje, - zvezno krmiljenje, - sistem z zaznavanjem obremenitev, - krmiljenje po moči. <p>5. Konstruiranje in razvoj novih hidravličnih komponent:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postopek, - snovanje, - preračuni, - konstruiranje, - izdelava prototipa, - eksperimentalne raziskave, - izboljšave. <p>6. Elektro hidravlično krmiljenje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osnovni pojmi, - preračuni, - posebni električni tokokrogi za hidravlična krmilja, - PWM tehnika, - generator rampe, - proporcionalni in servo ojačevalnik, - digitalno krmiljenje. <p>7. Diagnostika hidravličnih sistemov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - merilna hidravlična zaznavala, - principi merjenja, - fizikalne značilnosti, - tlak, pretok, viskoznost, vlaga, temperature, - dielektrična konstanta, - pomik, zasuk, - moment, - vibracije, hrup. <p>8. Proporcionalni in digitalni ventili ter krmiljenje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vrste proporcionalnih ventilov, - posebnosti proporcionalnih magnetov, - preračuni, - dinamična karakteristika, - Diether nihanje, - primerjava z digitalnimi ventili, - izvedba sistemov z digitalnimi ventili, - integracija v hidravlični sistem, - primeri uporabe. <p>9. Servo ventili in integracija v hidravlični sistem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - značilnosti in zgradba servo ventilov, 	<ul style="list-style-type: none"> - electrical unloading, - continuous control, - load sensing system, - power control. <p>5. Design and development of new hydraulic components:</p> <ul style="list-style-type: none"> - process, - design, - calculations, - construction, - prototype production, - experimental studies, - improvements. <p>6. Electro-hydraulic control:</p> <ul style="list-style-type: none"> - basic concepts, - calculations, - special electrical circuits for hydraulic controls, - PWM technique, - ramp generator, - proportional and servo amplifiers, - digital control. <p>7. Diagnostics of hydraulic systems:</p> <ul style="list-style-type: none"> - measuring hydraulic sensors, - measurement principles, - physical characteristics, - pressure, flow, viscosity, humidity, temperatures, - dielectric constant, - displacement, rotation, - torque, - vibrations, noise. <p>8. Proportional and digital valves and controls:</p> <ul style="list-style-type: none"> - types of proportional valves, - the particularities of proportional solenoids, - calculations, - dynamic characteristic, - Diether oscillation, - comparison with digital valves, - implementation of systems with digital valves, - integration into the hydraulic system, - application examples. <p>9. Servo valves and integration into the hydraulic system:</p> <ul style="list-style-type: none"> - characteristics and structure of servo valves,
---	---

<ul style="list-style-type: none"> - neposredno in posredno krmiljenje, - primerjava s proporcionalnimi in digitalnimi, - momentni motor, - povratna zanka, - preračuni, - integracija v hidravlični sistem, - primeri uporabe. <p>10. Eno- in večosna regulacija hidravličnega sistema:</p> <ul style="list-style-type: none"> - regulacija vrtilne hitrosti hidravličnih motorjev, - natančno pozicioniranje s hidravličnimi valji, - hitrost vožnje mobilnega hidravličnega stroja, - regulacija tlaka in položaja, - napake v krmiljenju. <p>11. Numerični preračuni - simulacije hidravličnih komponent v tridimenzionalnem sistemu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zasnova nove hidravlične komponente, - posebne hidravlične geometrijske značilnosti, - postavitve numeričnega modela za MKE in CFD analizo, mreženje, postavitve robnih pogojev in vrednotenje rezultatov. <p>12. Simulacije hidravličnih komponent v enodimenzionalnem sistemu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - predstavitev simulacijskih orodij, - osnovni fizikalni gradniki hidravličnih komponent, - princip izdelave nove hidravlične komponente, - primeri. <p>13. Simulacije hidravličnih sistemov – 1. del:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ozadje delovanja 1D numeričnega programa, - osnovni sistemski gradniki, - princip gradnje 1D numeričnega modela hidravličnega sistema, - primer hidravlične naprave. <p>14. Simulacije hidravličnih sistemov – 2. del:</p> <ul style="list-style-type: none"> - napredna simulacijska orodja, - simulacije delovanja proporcionalnih, servo in digitalno- 	<ul style="list-style-type: none"> - direct and indirect control, - comparison with proportional and digital, - torque motor, - feedback loop, - calculations, - integration into the hydraulic system, - application examples. <p>10. Single and multi-axis control of the hydraulic system:</p> <ul style="list-style-type: none"> - speed control of hydraulic motors, - precise positioning with hydraulic cylinders, - travel speed of the mobile hydraulic machine, - regulation of pressure and position, - control errors. <p>11. Numerical calculations - simulations of hydraulic components in a three-dimensional system:</p> <ul style="list-style-type: none"> - design of a new hydraulic component, - specific hydraulic geometric characteristics, - setting up a numerical model for FEM and CFD analysis, networking, boundary conditions setting and results evaluation. <p>12. Simulations of hydraulic components in a one-dimensional system:</p> <ul style="list-style-type: none"> - presentation of simulation tools, - basic physical building blocks of hydraulic components, - the principle of construction of a new hydraulic component, - examples. <p>13. Hydraulic system simulations - Part 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - the background of the operation of the 1D numerical program, - basic system components, - the principle of construction of a 1D numerical model of a hydraulic system, - an example of a hydraulic device. <p>14. Hydraulic system simulations - Part 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> - advanced simulation tools,
---	---

<p>krmiljenih hidravličnih sistemov ter analiza rezultatov.</p> <p>15. Sodobni trendi in smernice razvoja hidravličnih komponent in sistemov:</p> <p>- pregled stanja tehnike z mednarodnih konferenc, revij, sejmov in patentov.</p>	<p>- simulations of the operation of proportional, servo and digital-controlled hydraulic systems and analysis of the results.</p> <p>15. Current trends and guidance in the development of hydraulic components and systems:</p> <p>- an overview of the state of the art from international conferences, magazines, fairs and patents.</p>
---	--

Temeljna literatura in viri/Readings:

<ol style="list-style-type: none"> 1. Matthies, H.J.: Renius, K.T.: Einführung in die Ölhydraulik, Teubner Verlag, 2003. [COBISS.SI-ID 8701211] 2. D. Findeisen, F. Findeisen, Ölhydraulik: Handbuch für die hydrostatische Leistungsübertragung in der Fluidtechnik, 4. Auflage, Springer Verlag, 1994 [COBISS.SI-ID 1020187] 3. Pezdirnik J., Majdič F. Krmiljene črpalke in hidravlični motorji ter hidrostatični pogoni : seminarsko gradivo. Ljubljana: Fakulteta za strojništvo, 2006. [COBISS.SI-ID 9562651] 4. J. L. Johnson: Basic electronics for hydraulic motion control, Penton Publishing Inc., 1992 [COBISS.SI-ID 4845851] 	
---	--

Cilji in kompetence:

Objectives and competences:

<p>Cilji:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Spoznati napredna znanja na področju razvoja in raziskav novih hidravličnih komponent. 2. Spoznati napredna znanja za preračun prehodnih pojavov znotraj hidravličnih sistemov. 3. Spoznati znanje za dimenzioniranje hidrostatičnih pogonov v zaprtih tokokrogih. 4. Nadgraditi znanje na področju sodobnih krmiljenih hidravličnih črpalk in motorjev 5. Spoznati znanje uporabe proporcionalnih, digitalnih in servo ventilov. 6. Spoznati znanje na področju numeričnih preračunov hidravličnih komponent in celotnih sistemov. <p>Kompetence:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sposobnost za opredelitev in 	<p>Objectives:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. To acquire advanced knowledge in the field of development and research of new hydraulic components. 2. To acquire advanced knowledge for the calculation of transient phenomena within hydraulic systems. 3. To acquire knowledge of sizing hydrostatic actuators in closed circuits. 4. Upgrade knowledge in the field of modern controlled hydraulic pumps and motors. 5. Know how to use proportional, digital and servo valves. 6. To know how to do numerical calculations of hydraulic components and systems. <p>Competences:</p>
--	---

<p>razumevanje temeljnih znanstvenih problemov z vidika prehodnih hidravličnih pojavov in ustvarjalno reševanje – preprečitev poškodb hidravlične opreme, stroja in človeka (S1-MAG)</p> <p>2. Sposobnost razvoja, raziskav in izboljšav novih hidravličnih sestavin s sinergijo znanja z različnih področij (S2-MAG in S7-MAG)</p> <p>3. Sposobnost razvoja, raziskav in izboljšav novih hidravličnih krmilnih sistemov (P1-MAG in P2-MAG)</p> <p>4. Sposobnost dimenzioniranja in uporabe zvezno-delujočih hidravličnih ventilov v kompleksnejših sistemih (P6-MAG in P7-MAG)</p> <p>5. Sposobnost zaznavanja svetovnih trendov razvoja hidravličnih komponent in sistemov, kritična presoja in nadgradnja v nove, nadgrajene komponente in sisteme (S8-MAG)</p>	<p>1. Ability to identify and understand basic scientific problems in terms of transient hydraulic phenomena and creative resolution - prevention of damage to hydraulic equipment, machine and human (S1-MAG).</p> <p>2. Ability to develop, research and improve new hydraulic components with synergy of knowledge in various fields (S2-MAG and S7-MAG)</p> <p>3. Ability to develop, research and improve new hydraulic control systems (P1-MAG and P2-MAG)</p> <p>4. Ability to dimension and use continuous-acting hydraulic valves in more complex systems (P6-MAG and P7-MAG)</p> <p>5. Ability to detect global trends in the development of hydraulic components and systems, critical assessment and upgrading to new, upgraded components and systems (S8-MAG)</p>
--	---

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

<p>Znanja</p> <p>Z2: Poglobljeno teoretično, metodološko in analitično poznavanje hidravličnih komponent, njihovega delovanja in sinteza znanja pri razvoju in raziskavi novih hidravličnih komponent in pri gradnji kompleksnih hidravličnih sistemov.</p> <p>Spretnosti:</p> <p>S2.1 Obvladovanje zelo zahtevnih, kompleksnih delovnih procesov in metodoloških orodij pri snovanju novih hidravličnih komponent in sistemov</p> <p>S2.2 Načrtovanje in vodenje konstruiranja, preračunov, meritev, montaže in poskusnega zagona nove hidravlične komponente in/ali celotnega sistema na podlagi ustvarjalnega reševanja problemov</p>	<p>Knowledge:</p> <p>Z2: In-depth theoretical, methodological and analytical knowledge of hydraulic components, their operation and synthesis of knowledge in the development and research of new hydraulic components and in the construction of complex hydraulic systems.</p> <p>Skills:</p> <p>S2.1 Mastering highly complex, complex work processes and methodological tools in the design of new hydraulic components and systems</p> <p>S2.2 Design and control of the design, calculation, measurement, installation and test run of a new hydraulic component and / or the entire system</p>
--	---

S2.3 Sposobnost kritične refleksije in izvirnih dognanj na področju hidravličnih komponent in sistemov – novi patenti, izdelki, naprave in/ali znanstveni članki	based on creative problem solving S2.3 Ability to reflect critically and original knowledge of hydraulic components and systems - new patents, products, devices and / or scientific articles
--	--

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

<p>P1, P2 Avditorna predavanja podprta z interaktivnim prikazom praktičnih primerov.</p> <p>P3 Avditorne vaje z reševanjem praktičnih primerov.</p> <p>P4 Laboratorijske vaje s timskim reševanjem aplikativnih problemov in uporabo progr. opreme ter njihova predstavitev z razpravo.</p> <p>P5 Uporaba študijskega gradiva v e-obliki, skripta in e-verzija predavanj.</p> <p>P6 Interaktivna predavanja.</p> <p>P7 Študij literature in razprava</p> <p>P8, P9 Izdelava in predstavitev aplikativno-raziskovalnih seminarskih nalog (po 2 študenta) ter razprava pred celotno skupino.</p>	<p>P1 and P2 Auditorial lectures, presenting the content according to the explained system.</p> <p>P3 Auditorial exercises, in which theoretical content from the lectures is supplemented with practical examples.</p> <p>P4 Application of study material: hydraulic testing and diagnostic equipment for measuring hydraulic parameters.</p> <p>P5 Use of study materials in e-format, script and e-version of lectures</p> <p>P6 Interactive lectures.</p> <p>P7 Literature study and discussion.</p> <p>P8, P9 Preparation and presentation of applied seminar tasks: two students solve a specific individual task and discussion in front of the whole group.</p>
--	--

Načini ocenjevanja:

Delež/ Weight

Assessment:

Teoretične vsebine (predavanja)	50,00 %	A theoretical contents (lectures)
Samostojno delo na vajah	20,00 %	Independent work in exercises
Delo na laboratorijskih vajah (poročila in preverjanje znanja)	15,00 %	Independent work in lab work (reports and assesment)
Seminar	15,00 %	Seminar

Ocenjevalna lestvica:

Grading system:

--	--

Reference nosilca/Lecturer's references:

--

Franc Majdič:

1. NOVAK, Nejc, TRAJKOVSKI, Ana, KALIN, Mitjan, **MAJDIČ, Franc**. Degradation of hydraulic system due to wear particles or medium test dust. Applied sciences. 2023, vol. 13, iss. 13, str. 1-20, ilustr. ISSN 2076-3417. [COBISS.SI-ID [158275843](#)] (1A2 / A1/2)(1.01)
2. STRMČNIK, Ervin, **MAJDIČ, Franc**, KALIN, Mitjan. Influence of a diamond-like carbon-coated mechanical part on the operation of an orbital hydraulic motor in water. Metals. Apr. 2019, vol. 9, iss. 4, f. 1-14, ilustr. ISSN 2075-4701. [COBISS.SI-ID [16590107](#)] (1A1 / A1/2)(1.01)
3. BOBNAR, Blaž, ČELIK, Anže, **MAJDIČ, Franc**. Eksperimentalno preverjanje tokovnih sil v hidravličnih ventilih. *Ventil : revija za fluidno tehniko in avtomatizacijo*. apr. 2019, letn. 25, št. 2, str. 124-131, ilustr. ISSN 1318-7279 [COBISS.SI-ID [16616731](#)] (1.01)
4. NOVAK, Nejc, **MAJDIČ, Franc**. Srednji čas do okvare hidravličnih ventilov. *Ventil : revija za fluidno tehniko in avtomatizacijo*. [Tiskana izd.]. jun. 2019, letn. 25, št. 3, str. 214-219, ilustr. ISSN 1318-7279. [COBISS.SI-ID [16692251](#)] (1.01)
5. PETERNEL, Luka, ERZNOŽNIK, Matej, **MAJDIČ, Franc**, LJOKI, Alen. Flow control valve : EP 3051147 A1, 2016-08-03. München: Europäisches Patentamt, 2016. 9 f., ilustr. [COBISS.SI-ID [15480347](#)], kategorija: SU (S), patent